

Referanser: KM 9/02, 11/04, 8/05, 8/06, 8/07, 9/07, 10/08, 10/11, 10/12, 5/13, 6/14, 10/15, 11/15 – KR 30/14, 52/14, 08/15, 43/15, 54/15 – UKM 7/09, 6/10, 7/12 – SKR 15/15.

Arkivsak: 16/368 - 1 (16/2439)

Saksdokumenter:

Tittel

KM 08.1/16 - Veivalg for fremtidig kirkeordning - hoveddokument

KM 08.2/16 - Veivalg - høringsnotat februar 2015

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Sammendrag

Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fortsette arbeidet med en fremtidig kirkeordning. Kirkemøtet forutsatte i sak KM 05/13 pkt. 4 at det "som et neste skritt" etter overføring av virksomhets- og arbeidsgiveransvar til et nyetablert nasjonalt kirkelig rettssubjekt, "vedtas en kortfattet rammelov for Den norske kirke". Deretter het det samme sted at Kirkemøtet ber Kirkerådet fortsette arbeidet med en fremtidig kirkeordning som Kirkemøtet kan vedta når denne loven er vedtatt. Som ledd i prosessen ble Kirkerådet bedt om så snart som mulig å forberede en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om grunnleggende veivalg.

Kirkerådet sendte 16. februar 2015 et høringsnotat om *Veivalg for fremtidig kirkeordning* på høring til berørte instanser. I høringsnotatet gjorde Kirkerådet rede for alternative veivalg for arbeidet med fremtidig kirkeordning, som høringsinstansene ble bedt om å ta stilling til. 815 høringsinstanser uttalte seg i høringen. På bakgrunn av høringen behandlet Kirkerådet saken for første gang i september 2015, og Kirkerådet vedtok endelig innstilling til Kirkemøtet i desember 2015. Det legges opp til at Kirkemøtet 2016 behandler saken og foretar de nødvendige veivalgene.

Nummereringen i forslaget til vedtak følger høringsspørsmålene i høringsnotatet fra februar 2015. Forslaget til vedtak må ses i sammenheng med presentasjon av ulike alternative veivalg i kapittel 9 i det vedlagte saksdokumentet KM 08.1./16, hvor det innstilles på *Alternativ C – Samordnet arbeidsgiverorganisering*.

Forslag til vedtak

I. Kirkemøtet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet mener det bør gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå slik at den lokale kirke styrkes.

Kirkemøtet mener dette bør gjøres ved at menighetsråd får innstillingsrett ved tilsetting av prester og andre kirkelige tilsatte og ved at det etableres felles daglig ledelse for fellesrådsansatte og prester. Videre skal lokale organer styrkes ved utstrakt bruk av delegasjon fra bispedømmerådet.
2. Kirkemøtet går inn for å videreføre dagens finansieringsordning over kommunale og statlige budsjetter.
4. Kirkemøtet mener at alternativet med samordnet arbeidsgiverorganisering vil bidra til at Den norske kirkes struktur forenkles, at det vil åpne for samordnet strategi og vurderinger av bruk av ressurser, og at det vil forebygge og løse konflikter.
5. Kirkemøtet legger til grunn at soknet fortsatt skal være den grunnleggende enhet i Den norske kirke og ha status som selvstendig rettssubjekt slik som i dag. Kirkemøtet mener en ikke bør foreta en fullstendig gjennomgang av soknestørrelse nå.
6. Kirkemøtet mener ordningen med to organer for soknet bør videreføres.
7. Kirkemøtet mener at ordningen med fellesorgan for soknene bør videreføres på kommunenivå som et utgangspunkt i kirkeordningen, men mener det må stimuleres til dannelse av interkommunale fellesorgan for soknene der forholdene ligger til rette for dette.
8. Kirkemøtet mener at oppgavefordelingen mellom fellesrådene og menighetsrådene bør justeres slik at menighetsrådenes innflytelse styrkes. Menighetsrådenes virksomhetsansvar må tydeliggjøres og fellesrådene må fremstå mer som serviceorganer som støtter opp om menighetsrådene. Menighetsrådet og fellesrådet bør ha anledning til å avtale at de kan overlate oppgaver til hverandre. Ansvarsfordelingen ved utarbeidelse av kirkelige planer for virksomheten må klargjøres.
9. Kirkemøtet mener at all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer, og at det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestedtjenesten. Kirkemøtet mener at biskopen/bispedømmerådet må delegere arbeidsgiverfunksjoner til en daglig leder som er forpliktet på føringer gitt av soknets organer.
10. Kirkemøtet mener at daglig ledelse av menighetsrådets virksomhet må regelfestes. Kirkemøtet mener at soknepresten bør ha en viktig rolle som

pastoral leder i soknet. Soknepresten kan også, men må ikke, være daglig leder med et administrativt ansvar. Kirkemøtet mener at den daglige lederen bør ha en kirkefaglig utdanning.

11. Biskopens tilsyn innebærer blant annet at biskopen gjennom forkynnelse og sakramentsforvaltning skal ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere (jf. tjenesteordning for biskoper § 1). Denne tilsynsfunksjonen bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, og biskopen skal sikres en uavhengighet i den kirkelige strukturen. Kirkemøtet mener at biskopen skal lede prestatjenesten og ha arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.
12. For å ivareta sin rolle i kirken, mener Kirkemøtet at biskopen må ha tilstrekkelige virkemidler og støtte av en fagstab. Biskopen skal fortsatt ha ordinasjons- og vigslingsmyndighet for prester og vigslede medarbeidere og myndighet til å treffe vedtak om tap av rett til å utøve prestatjeneste i Den norske kirke. Som virkemiddel for biskopens tilsynsansvar skal biskopen ha rett til å innkalle alle kirkelige medarbeidere til møte – uten at det etableres tilsynssak – samt gi råd og veiledning, og også bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse. Kirkemøtet mener at biskopen skal lede prestatjenesten og utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene. Biskopen bør ha ansvar for prester og andre vigslede medarbeideres arbeidsveiledning og etter- og videreutdanning. Biskopen må fortsatt ha myndighet til å forordne gudstjenester, samt rett til å møte i alle råd.
13. Kirkemøtet mener dagens ordning hvor Kirkerådet tilsetter biskoper etter en rådgivende avstemming bør videreføres. Kirkemøtet mener spørsmålet om åremål må utredes nærmere.
14. Kirkemøtet mener at bispedømmerådet bør opprettholdes som et demokratisk valgt organ.
15. Kirkemøtet mener bispedømmerådernes oppgaver i dag bør videreføres i den fremtidige kirkeordningen, men at flere oppgaver bør delegeres til soknets organer.
16. Kirkemøtet går inn for en modifisering av dagens arbeidsgiveransvar i Den norske kirke ved at prestene fortsatt bør være ansatt i det nasjonale rettssubjektet med biskopen/bispedømmerådet som arbeidsgiverorgan, mens fellesrådet bør beholde arbeidsgiveransvaret for de som er ansatt i soknet. Det forutsetter en ordning med felles daglig ledelse for alle kirkelige tilsatte som arbeider i soknet, og at menighetsrådet får innstillingsmyndighet ved tilsetting av prester.
17. Kirkemøtet mener at arbeidsgiverfunksjoner fra soknets organer og fra biskop og bispedømmeråd ved delegasjon bør ivaretas av en daglig leder felles for de som arbeider i soknet.
18. Kirkemøtet går inn for at det etableres en hovedmodell som gir ryddige og forutsigbare rammer for de ansatte, men hvor det innenfor gitte rammer åpnes opp for fleksible løsninger. Kirkemøtet understreker at situasjonen i Oslo tilsier

at bør gjøres mindre tillempinger i kirkeordningen i dette bispedømmet. Videre mener Kirkemøtet det bør gis en forsøkshjemmel som åpner for mulige lokale og regionale variasjoner i organiseringen, innen gitte rammer.

19. Kirkemøtet mener at prestatjenesten og andre vigslede tjenester sitt særpreg bør ivaretas gjennom at det vedtas egne tjenesteordninger for de ulike tjenestene, og at de gis anledning til å delta i fagmøter med biskopen. Videre mener Kirkemøtet at dette kan ivaretas ved at arbeidsgiveransvaret for prestene videreføres hos biskopen/bispedømmerådet.
20. Kirkemøtet legger til grunn at Kirkemøtets rolle som Den norske kirkes øverste representative organ og regelgivende myndighet videreføres, samt at Kirkemøtet får en rolle fra 2017 som det øverste organ for det nye nasjonale rettssubjektet. Kirkemøtet legger til grunn at forholdet mellom rettssubjektene og Kirkemøtets myndighet overfor soknet klargjøres nærmere i det videre utredningsarbeidet. For å ivareta balansen mellom de ulike organer og sikre en forsvarlig behandling av læresaker er det etter Kirkemøtets mening nødvendig å videreføre den type sikringer som i dag ligger i Kirkemøtets forretningsorden § 2-4, og slike bestemmelser bør tas inn i selve kirkeordningen. Videre mener Kirkemøtet at det også bør etableres særlige prosedyrer for vedtak i andre saker av stor viktighet, f.eks. endringer i grunnleggende bestemmelser i kirkeordningen.
21. Kirkemøtet mener at Kirkemøtets sammensetning i hovedsak bør videreføres som i dag. Etter Kirkemøtets oppfatning er det en fordel at Kirkemøtets medlemmer i mellom Kirkemøtets samlinger tar del i kirkestyret gjennom bispedømmerådet. Kirkemøtet legger til grunn at biskopen og et visst antall prester fortsatt bør være medlemmer av Kirkemøtet med stemmerett, i tråd med samvirkemodellen mellom prestatjenesten og valgte representanter for kirkemedlemmene.
22. Kirkemøtet mener at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene. Videre mener Kirkemøtet at man viderefører ordningen der Kirkerådet er ansvarlig for forberedelse og oppfølging av saker som hører inn under Kirkemøtets myndighet. I lære- og liturgisaker skal Kirkerådet forelegge saken for Bispemøtet, som uttaler seg. Bispemøtets uttalelse skal tillegges særlig vekt i Kirkerådets behandling, og den skal følge saken til Kirkemøtet.
23. For å ivareta biskopenes selvstendige rolle, mener Kirkemøtet at preses bør gis rollen til å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene.
24.
 - i) Kirkemøtet mener at Kirkerådet i dag har et passende antall medlemmer, og at bestemmelsen om at hvert bispedømme skal ha minst én representant i Kirkerådet bør opprettholdes.
 - ii) Kirkemøtet understreker at det bør tilstrebes minst 20 prosents representasjon av unge under 30 år og minst 40 prosents representasjon av begge kjønn i Kirkerådet.
 - iii) Etter Kirkemøtets vurdering bør dagens ordning hvor både det demokratiske valgte rådsorganet og det administrative sekretariatet heter Kirkerådet, videreføres, for å understreke at sekretariatet ikke er et

selvstendig organ, men gjennomfører de vedtak det valgte rådet har vedtatt.

26. Kirkemøtet har merket seg at det har vært stor oppslutning om å videreføres Samisk kirkeråd som et råd under Kirkemøtet i høringen. Kirkemøtet viser til at det pågår et utredningsarbeid vedrørende en eventuell etablering av et samisk valgmøte, og finner det naturlig å avvente og treffe mer konkrete veivalg til den aktuelle utredningen er ferdig.
 27. Det er Kirkemøtets oppfatning at ungdomsdemokratiet må regelfestes som en del av kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet, og at Ungdommens kirkemøtes funksjoner videreføres som i dag. Dette har fått stor oppslutning fra de instanser som uttalte seg i spørsmålet i høringen. Kirkemøtet ber Kirkerådet vurdere å fremme forslag om endringer som åpner for at lederen av Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål får møte-, tale- og forslagsrett i Kirkerådet. Det forutsettes at den valgte lederen også er blant UKMs delegater på Kirkemøtet.
- II. Kirkemøtet går inn for alternativ C – samordnet arbeidsgiverorganisering.

Saksorientering

Kirkemøtet forutsatte i sak KM 5/13 pkt. 4 at det ”som et neste skritt” etter overføring av virksomhets- og arbeidsgiveransvar til et nyetablert nasjonalt kirkelig rettssubjekt, ”vedtas en kortfattet rammelov for Den norske kirke”. Deretter het det samme sted at Kirkemøtet ber Kirkerådet fortsette arbeidet med en fremtidig kirkeordning som Kirkemøtet kan vedta når denne loven er vedtatt. Som ledd i prosessen ble Kirkerådet bedt om så snart som mulig å forberede en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om grunnleggende veivalg.

Kirkerådet sendte 16. februar 2015 et høringsnotat om *Veivalg for fremtidig kirkeordning* på høring til berørte instanser. I høringsnotatet gjorde Kirkerådet rede for alternative veivalg for arbeidet med fremtidig kirkeordning, som høringsinstansene ble bedt om å ta stilling til. Opprinnelig høringsfrist ble satt til 15. mai 2015, men senere utvidet til 4. juni 2015. Også høringsuttalelser som ble mottatt etter denne fristen, lot seg ta med ved behandlingen av høringen. Kirkerådet hadde ved utgangen av høringsfristen mottatt 815 hørings svar fra de om lag 1600 høringsinstansene, hvilket utgjør en samlet svarprosent på 51 prosent. Av disse var det 767 høringsuttalelser fra menighetsråd og fellesråd, 19 høringsuttalelser fra biskoper og bispedømmerråd og 29 høringsuttalelser fra kirkelige organisasjoner og andre høringsinstanser.

Det vedlagte aksdokumentet inneholder en kort oppsummering av høringen. Det Kirkerådet går inn for bygger på høringen, men er Kirkerådets egne vurderinger og drøftinger av de aktuelle veivalgene.

De grunnleggende veivalgene Kirkemøtet skal vedta vil gi tydelige føringer for det videre utredningsarbeidet. Veivalgene har ikke vært gjenstand for økonomiske og administrative konsekvensvurderinger, men det legges opp til at det skal gjøres i det videre utredningsarbeid, etter Kirkemøtet 2016.

Det vedlagte saksdokumentet følger i hovedsak oppbyggingen til høringsnotatet *Veivalg for fremtidig kirkeordning* av 15. februar 2015. Kapitlene 3 – 8 inneholder først en bakgrunnsdel hvor det kort gjøres rede for de tekstene som ble sendt ut på høring. Deretter presenteres synspunkter fra høringsinstansene. Til slutt gjøres det rede for Kirkerådets vurderinger og en konklusjon på hvert spørsmål. Høringsnotatet er vedlagt saken som et bakgrunnsdokument som inneholder utdypninger knyttet til de fleste bakgrunnstemaer.

I kapittel 9 presenteres en oppsummering av alternative konklusjoner til hvert punkt. Først presenteres noen konklusjoner på veivalg uten alternativer (kapittel 9.2). Her er det blant annet veivalg det er stor oppslutning om i høringen. Deretter presenteres alternative konklusjoner på veivalg som er uavhengige av hva slags arbeidsgiverorganisering en skulle velge (kapittel 9.3). Det dreier seg blant annet om organisering av sentralkirkelige organer. Et av de viktige spørsmålene i høringen var knyttet til fremtidig arbeidsgiverorganisering. Det er viktig at de ulike løsningsalternativene knyttet til arbeidsgiverorganiseringen henger sammen, og det er derfor foreslått tre ulike helhetlige konklusjoner på de veivalg som har betydning for arbeidsgiverorganiseringen, et *Storfellesrådsalternativ* (alternativ A), et *Bispedømmerrådsalternativ* (alternativ B) og et alternativ med *Samordnet*

arbeidsgiverorganisering (alternativ C). Disse presenteres nærmere i kapittel 9.4. Kapittel 9.5 setter de ulike alternativene opp i en synoptisk fremstilling av ulike politiske veivalg Kirkemøtet kan ta. Nummereringen i kapittel 9 følger nummerne på høringssspørsmålene.

De ulike alternativene er forsøkt oppbygd på en slik måte at hvert alternativ søker å gjøres mest mulig tilfredsstillende for de som i utgangspunktet ikke har det aktuelle alternativet som sitt primærstandpunkt. På den måten søkes det å gjøre hvert alternativ best mulig for flest mulige.

Samisk kirkeråd drøftet saken 10. – 11. september 2015 og gjorde følgende vedtak i sak SKR 15/15:

«SKR 15/15 Veivalg for fremtidig kirkeordning

Vedtak

Kirkemøtets vedtak i sak KM 8/07 forutsetter at urfolksdimensjonen i Den norske kirke skal ivaretas i fremtidig kirkeordning. Samisk kirkeråd er på denne bakgrunn opptatt av saken som legges fram for Kirkemøtet i 2015 er tilstrekkelig belyst med hensyn til mulige konsekvenser for organiseringen av samisk kirkeliv i Den norske kirke.

Samisk kirkeråd vil for det første peke på at bispedømmerådene i dag er viktige for samisk representasjon i kirkedemokratiet. De tre nordligste bispedømmerådene har for det andre en viktig rolle som arbeidsgiver for prestene med hensyn til et samlet ansvar og en samordnet oppfølging av kirkelig betjening på henholdsvis nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Dette er av stor betydning for arbeidet med rekruttering, faglig oppfølging, opplæringsstrategier osv.

I lys av dette mener Samisk kirkeråd at alternativ A (storfellesråd-modellen) vil ha store konsekvenser for organiseringen av samisk kirkeliv i Den norske kirke. Dette må belyses i saken som legges fram for Kirkemøtet. Samisk kirkeråd anbefaler ikke dette alternativet, men mener at dersom Kirkemøtet likevel skulle velge dette, må et slikt vedtak samtidig forutsette at det bygges opp kompensierende ordninger og tiltak som veier opp for de negative konsekvensene for samisk representasjon i kirkedemokratiet og organiseringen av arbeidet med samisk kirkeliv.»

Når det gjelder Mellomkirkelig råd, hadde høringsnotatet en kort omtale av rådet uten noen nærmere høringssspørsmål. Høringsinstansene ga derfor ikke uttrykk for sine synspunkter på Mellomkirkelig råds plass i den sentralkirkelige struktur. Kirkerådet har vedtatt å utsette nærmere vurdering av dette spørsmålet.

Kirkerådets behandling 3. – 5. desember 2015

Kirkerådet behandlet saken i sitt møte 3. – 5. desember 2015.

Erling Birkedal, Dag Jostein Fjærvoll og Kristin Gunleiksrud Raaum fremmet følgende forslag: Stryk punkt 3 i sin helhet.

Helga Haugland Byfuglien fremmet følgende endringsforslag:

I vedtaks punkt 9, 16 og 19 føyes biskop inn i tillegg til bispedømmeråd:

...*biskop*/bispedømmeråd...

I vedtaks punkt 13 sløyfes følgende setning: Kirkemøtet mener spørsmålet om åremål må utredes.

I vedtaks punkt 22 utgår andre avsnitt, følgende settes inn i nytt avsnitt: Videre mener Kirkemøtet at lære- og liturgisaker bør tilrettelegges slik at Bispemøtet blir det organ som foretar endelig innstilling til Kirkemøtet, på bakgrunn av Kirkerådets saksutredning. Reglene for lære- og liturgisaker bør gjennomgås i lys av dette.

May Lisbeth H Aurdal fremmet følgende endringsforslag til punkt 21: Stryk siste punktum.

Egil Morland fremmet følgende forslag til nytt punkt 22:

Kirkemøtet mener at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning må være et sentralt organ i ledelsen av Den norske kirke.

Erling Birkedal og Kristin Gunleiksrud Raaum fremmet følgende forslag til romertall II:

Kirkemøtet går inn for alternativ A – Storfellesråd.

Erling Birkedal fremmet følgende forslag til nytt punkt:

Kirkerådet ber administrasjonen så snart som mulig fremme en sak om kirkestruktur sett i forhold til valgmenigheter og andre typer menigheter det er naturlig å samarbeide med.

Forslaget oversendes administrasjonen uten realitetsbehandling.

Votering:

Byfugliens endringsforslag punkt 9,16 og 19 enstemmig vedtatt.

Byfugliens endringsforslag punkt 13 falt mot 4 stemmer.

Birkedal, Fjærvoll og Raaums forslag punkt 3: enstemmig vedtatt

Aurdals forslag punkt 21: vedtatt med 12 stemmer

Morlands forslag punkt 22: falt mot 1 stemme

Byfugliens forslag punkt 22:falt mot 4 stemmer

Birkedal og Raaums forslag til romertall II: falt mot 4 stemmer

Alternative forslag punkt 13 fra utredningen til votering:

Kirkemøtet mener at det bør etableres en ren valgordning for biskoper, hvor det er krav om 50 prosents oppslutning for å bli valgt. Kirkemøtet mener spørsmålet om åremål må utredes nærmere: **falt mot 5 stemmer**

Kirkemøtet mener det bør opprettes et eget tilsettingsorgan for biskoper. Kirkemøtet mener spørsmålet om åremål må utredes nærmere: **falt mot 2 stemmer.**

For å gjøre voteringen noe enklere la saksordfører Kristin Gunleiksrud Raaum frem en omorganisering av vedtaks punktene, voteringsresultat angis fortløpende:

I. Kirkemøtet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet mener det bør gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå slik at den lokale kirke styrkes.

Kirkemøtet mener dette bør gjøres ved at menighetsråd får innstillingsrett ved tilsetting av prester og andre kirkelige tilsatte og ved at det etableres felles daglig ledelse for fellesrådsansatte og prester. Videre skal lokale organer styrkes ved utstrakt bruk av delegasjon fra bispedømmerådet.

Vedtatt med 11 stemmer.

4. Kirkemøtet mener at alternativet med samordnet arbeidsgiverorganisering vil bidra til at Den norske kirkes struktur forenkles, at det vil åpne for samordnet strategi og vurderinger av bruk av ressurser, og at det vil forebygge og løse konflikter.

Vedtatt med 11 stemmer.

7. Kirkemøtet mener at ordningen med fellesorgan for soknene bør videreføres på kommunenivå som et utgangspunkt i kirkeordningen, men mener det må stimuleres til dannelse av interkommunale fellesorgan for soknene der forholdene ligger til rette for dette.

Vedtatt med 11 stemmer.

8. Kirkemøtet mener at oppgavefordelingen mellom fellesrådene og menighetsrådene bør justeres slik at menighetsrådenes innflytelse styrkes. Menighetsrådenes virksomhetsansvar må tydeliggjøres og fellesrådene må fremstå mer som serviceorganer som støtter opp om menighetsrådene. Menighetsrådet og fellesrådet bør ha anledning til å avtale at de kan overlate oppgaver til hverandre. Ansvarsfordelingen ved utarbeidelse av kirkelige planer for virksomheten må klargjøres.

Enstemmig vedtatt.

11. Biskopens tilsyn innebærer blant annet at biskopen gjennom forkynnelse og sakramentsforvaltning skal ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere (jf. tjenesteordning for biskoper § 1). Denne tilsynsfunksjonen bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, og biskopen skal sikres en uavhengighet i den kirkelige strukturen. Kirkemøtet mener at biskopen skal lede prestatjenesten og ha arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.

Vedtatt med 11 stemmer.

12. For å ivareta sin rolle i kirken, mener Kirkemøtet at biskopen må ha tilstrekkelige virkemidler og støtte av en fagstab. Biskopen skal fortsatt ha ordinasjons- og vigslingsmyndighet for prester og vigslede medarbeidere og myndighet til å treffe vedtak om tap av rett til å utøve prestatjeneste i Den norske kirke. Som virkemiddel for biskopens tilsynsansvar skal biskopen ha rett til å innkalle alle kirkelige medarbeidere til møte – uten at det etableres tilsynssak – samt gi råd og veiledning, og også bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse. Kirkemøtet mener at biskopen skal lede prestatjenesten og utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor

prestene. Biskopen bør ha ansvar for prester og andre vigslede medarbeideres arbeidsveiledning og etter- og videreutdanning. Biskopen må fortsatt ha myndighet til å forordne gudstjenester, samt rett til å møte i alle råd.

Vedtatt med 11 stemmer.

14. Kirkemøtet mener at bispedømmerådet bør opprettholdes som et demokratisk valgt organ.

Vedtatt med 14 stemmer.

15. Kirkemøtet mener bispedømmerådernes oppgaver i dag bør videreføres i den fremtidige kirkeordningen, men at flere oppgaver bør delegeres til soknets organer.

Vedtatt med 11 stemmer.

16. Kirkemøtet går inn for en modifisering av dagens arbeidsgiveransvar i Den norske kirke ved at prestene fortsatt bør være ansatt i det nasjonale rettssubjektet med biskopen/bispedømmerådet som arbeidsgiverorgan, mens fellesrådet bør beholde arbeidsgiveransvaret for de som er ansatt i soknet. Det forutsetter en ordning med felles daglig ledelse for alle kirkelige tilsatte som arbeider i soknet, og at menighetsrådet får innstillingsmyndighet ved tilsetting av prester.

Vedtatt med 11 stemmer.

17. Kirkemøtet mener at arbeidsgiverfunksjoner fra soknets organer og fra biskop og bispedømmeråd ved delegasjon bør ivaretas av en daglig leder felles for de som arbeider i soknet.

Vedtatt med 11 stemmer.

18. Kirkemøtet går inn for at det etableres en hovedmodell som gir ryddige og forutsigbare rammer for de ansatte, men hvor det innenfor gitte rammer åpnes opp for fleksible løsninger. Kirkemøtet understreker at situasjonen i Oslo tilsier at bør gjøres mindre tillempinger i kirkeordningen i dette bispedømmet. Videre mener Kirkemøtet det bør gis en forsøkshjemmel som åpner for mulige lokale og regionale variasjoner i organiseringen, innen gitte rammer.

Enstemmig vedtatt.

19. Kirkemøtet mener at prestatjenesten og andre vigslede tjenester sitt særpreg bør ivaretas gjennom at det vedtas egne tjenesteordninger for de ulike tjenestene, og at de gis anledning til å delta i fagmøter med biskopen. Videre mener Kirkemøtet at dette kan ivaretas ved at arbeidsgiveransvaret for prestene videreføres hos biskopen/bispedømmerådet.

Vedtatt med 11 stemmer.

II. Kirkemøtet går inn for alternativ A – storfellesrådsalternativet.

Forslaget falt mot 4 stemmer.

II. Kirkemøtet går inn for alternativ C – samordnet arbeidsgiverorganisering.

Vedtatt med 11 stemmer.

III. Kirkemøtet fatter vedtak om følgende veivalg som er uavhengig av alternativ:

2. Kirkemøtet går inn for å videreføre dagens finansieringsordning over kommunale og statlige budsjetter.

Enstemmig vedtatt.

3. Kirkemøtet ønsker ikke på nåværende tidspunkt å uttale seg i retning av noe som kan oppfattes som å undergrave dagens finansieringsordning. Kirkemøtet har samtidig merket seg at det er bred oppslutning blant høringsinstansene om en ordning med livssynsavgift i det tilfelle dagens finansieringsordning skulle falle bort.

Punktet utgår – enstemmig vedtatt.

5. Kirkemøtet legger til grunn at soknet fortsatt skal være den grunnleggende enhet i Den norske kirke og ha status som selvstendig rettssubjekt slik som i dag. Kirkemøtet mener en ikke bør foreta en fullstendig gjennomgang av soknestørrelse nå.

Enstemmig vedtatt.

6. Kirkemøtet mener ordningen med to organer for soknet bør videreføres.

Vedtatt med 14 stemmer.

9. Kirkemøtet mener at all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer, og at det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestedtjenesten. Kirkemøtet mener at biskopen/bispedømmerådet må delegerer arbeidsgiverfunksjoner til en daglig leder som er forpliktet på føringer gitt av soknets organer.

Enstemmig vedtatt.

10. Kirkemøtet mener at daglig ledelse av menighetsrådets virksomhet må regelfestes. Kirkemøtet mener at soknepresten bør ha en viktig rolle som pastoral leder i soknet. Soknepresten kan også, men må ikke, være daglig leder med et administrativt ansvar. Kirkemøtet mener at den daglige lederen bør ha en kirkefaglig utdanning.

Enstemmig vedtatt.

13. Kirkemøtet mener dagens ordning hvor Kirkerådet tilsetter biskoper etter en rådgivende avstemming bør videreføres. Kirkemøtet mener spørsmålet om åremål må utredes nærmere.

Vedtatt med 8 stemmer.

20. Kirkemøtet legger til grunn at Kirkemøtets rolle som Den norske kirkes øverste representative organ og regelgivende myndighet videreføres, samt at Kirkemøtet får en rolle fra 2017 som det øverste organ for det nye nasjonale rettssubjektet. Kirkemøtet legger til grunn at forholdet mellom rettssubjektene og Kirkemøtets myndighet overfor soknet klargjøres nærmere i det videre utredningsarbeidet. For å ivareta balansen mellom de ulike organer og sikre en forsvarlig behandling av læresaker er det etter Kirkemøtets mening nødvendig å videreføre den type sikringer som i dag ligger i Kirkemøtets forretningsorden § 2-4, og slike bestemmelser bør tas inn i selve kirkeordningen. Videre mener Kirkemøtet at det også bør etableres særlige prosedyrer for vedtak i andre saker av stor viktighet, f.eks. endringer i grunnleggende bestemmelser i kirkeordningen.

Enstemmig vedtatt.

21. Kirkemøtet mener at Kirkemøtets sammensetning i hovedsak bør videreføres som i dag. Etter Kirkemøtets oppfatning er det en fordel at Kirkemøtets medlemmer i mellom Kirkemøtets samlinger tar del i kirkestyret gjennom bispedømmerrådet. Kirkemøtet legger til grunn at biskopen og et visst antall prester fortsatt bør være medlemmer av Kirkemøtet med stemmerett, i tråd med samvirkemodellen mellom prestatjenesten og valgte representanter for kirkemedlemmene.

Vedtatt med 12 stemmer.

Videre mener Kirkemøtet at sammensetningen i større grad må gjenspeile antallet medlemmer i de ulike bispedømmerråd.

Avsnittet utgår, vedtatt med 12 stemmer

22. Kirkemøtet mener at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene.

Avsnittet vedtatt med 11 stemmer.

Videre mener Kirkemøtet at man viderefører ordningen der Kirkerådet er ansvarlig for forberedelse og oppfølging av saker som hører inn under Kirkemøtets myndighet. I lære- og liturgisaker skal Kirkerådet forelegge saken for Bispemøtet, som uttaler seg. Bispemøtets uttalelse skal tillegges særlig vekt i Kirkerådets behandling, og den skal følge saken til Kirkemøtet.

Avsnittet vedtatt med 11 stemmer.

23. For å ivareta biskopenes selvstendige rolle, mener Kirkemøtet at preses bør gis rollen til å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene.

Enstemmig vedtatt.

24. i) Kirkemøtet mener at Kirkerådet i dag har et passende antall medlemmer, og at bestemmelsen om at hvert bispedømme skal ha minst én representant i Kirkerådet bør opprettholdes.

Enstemmig vedtatt.

- ii) Kirkemøtet understreker at det bør tilstrebtes minst 20 prosents representasjon av unge under 30 år og minst 40 prosents representasjon av begge kjønn i Kirkerådet.

Enstemmig vedtatt.

- iii) Etter Kirkemøtets vurdering bør dagens ordning hvor både det demokratisk valgte rådsorganet og det administrative sekretariatet heter Kirkerådet, videreføres, for å understreke at sekretariatet ikke er et selvstendig organ, men gjennomfører de vedtak det valgte rådet har vedtatt.

Enstemmig vedtatt.

26. Kirkemøtet har merket seg at det har vært stor oppslutning om å videreføres Samisk kirkeråd som et råd under Kirkemøtet i høringen. Kirkemøtet viser til at det pågår et utredningsarbeid vedrørende en eventuell etablering av et samisk valgmøte, og finner det naturlig å avvente å treffe mer konkrete veivalg til den aktuelle utredningen er ferdig.

Enstemmig vedtatt.

27. Det er Kirkemøtets oppfatning at ungdomsdemokratiet må regelfestes som en del av kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet, og at Ungdommens kirkemøtes funksjoner videreføres som i dag. Dette har fått stor oppslutning fra de instanser som uttalte seg i spørsmålet i høringen. Kirkemøtet ber Kirkerådet vurdere å fremme forslag om endringer som åpner for at lederen av Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål får møte-, tale- og forslagsrett i Kirkerådet. Det forutsettes at den valgte lederen også er blant UKMs delegater på Kirkemøtet.

Enstemmig vedtatt.

Som det fremgår av behandlingen referert ovenfor, har Kirkerådets flertall valgt å innstille på *Alternativ C – Samordnet arbeidsgiverorganisering*. Dette alternativet fremstår som det mest samlende alternativet tatt i betraktning det relativt store spriket i tilbakemeldinger i høringen. Dette er også det alternativet som i størst mulig grad er mulig å tilpasse forholdene på hvert enkelt sted.

Alternativ A – Storfellesrådsalternativet – forutsetter etablering av storfellesråd over hele landet, fortrinnsvis som enheter som er geografisk sammenfallende med (justerte) prostier. Det er knyttet stor usikkerhet til i hvilken grad en slik prosess lar seg gjennomføre på en god måte innenfor en begrenset tidsperiode. I skrivende stund er det åpent og usikkert om kommunereformen vil føre til så sterk reduksjon av antall kommuner som en opprinnelig så for seg, noe som ville kunne medføre en rekke interkommunale fellesråd. *Alternativ B – Bispedømmerådsalternativet* – innebærer at det kan oppstå usikkerhet knyttet til kommunal finansieringsvilje når kommunene skal bevilge midler til et organ fjernt fra kommunen. Det må fremheves at *Alternativ C*

– *Samordnet arbeidsgiverorganisering* – ikke er å anse som en videreføring av dagens ordning. Overføringen av prester fra statlig sektor til kirkelig sektor gir helt nye muligheter i en samordningsløsning. Samordningen mellom arbeidsgiverne kan gjøres på en måte som innebærer at man kan oppnå mange av de fordelene som er tenkt i alternativene hvor en samler arbeidsgiveransvaret hos én arbeidsgiver, samtidig som man har en større fleksibilitet både med tanke på lokale forhold, eventuelle endringer i finansieringsform og endringer som kan komme i forbindelse med kommunereformen.

Ved gjennomføringen av et slikt alternativ vil en kunne gjøre erfaringer i retning av en storfellesrådsorganisering i fremtiden.

For øvrig vises det til det vedlagte saksdokumentet for nærmere orientering og saksfremstilling.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er omfattende økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til ny kirkeordning. Se kapittelet for økonomiske og administrative dokumenter i saksdokumentet KR 54.1/15 for nærmere beskrivelse.